

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

ГАЙБУРА ЮЛІА АНАТОЛІЇВНА

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ**
для студентів напрямку підготовки 6.030509 “Облік і аудит”

Кам'янець-Подільський - 2017

УДК 658.511(083.13)

А64

Рецензенти:

Цвігун І.А.,

д.е.н., завідувач кафедри інформаційних технологій ПДАТУ

Ткачук В.В.,

*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства
КПНУ ім. І. Огієнка*

Рекомендовано до друку

у науково-методичною радою ПДАТУ

Протокол № 5 від 23.05. 2017 р.

Гайбура Ю.А.

А64 **Аналіз господарської діяльності : методичні рекомендації з виконання курсової роботи** для студентів напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит”. Кам’янець-Подільський : ПДАТУ, 2017. – 26 с.

Методичні рекомендації підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни “Аналіз господарської діяльності”, яку включено до навчального плану підготовки бакалаврів з обліку і аудиту. Розглядаються вимоги до виконання курсової роботи, оформлення, здачі та її оцінювання. Рекомендовано перелік літературних джерел.

Для студентів напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит”.

УДК 658.511(083.13)

© Гайбура Ю.А., 2017

© ПДАТУ, 2017

ЗМІСТ

Передмова	4
Методичні рекомендації і вимоги до курсової роботи	5
Стандартні правила оформлення курсової роботи.....	11
Заключне оформлення, здача, перевірка і захист курсової роботи	14
Рекомендовані джерела для виконання курсової роботи	19
Додатки	22

ПЕРЕДМОВА

Реалії сучасного стану розвитку ринку такі, що підприємствам, щоб вижити в умовах сьогодення, необхідно впроваджувати сучасні технології управління бізнесом. Нині ринок динамічний, і його правила змінюються швидко. Наш ринок вже вийшов зі стану екстенсивного розвитку, коли збільшення обсягів прямо пропорційно збільшувало прибуток.

Динамізм сучасного розвитку соціально-економічних відносин в Україні визначає необхідність підвищення ефективності діяльності підприємств, фірм, посилення відповідальності за кінцеві результати діяльності всіх суб'єктів системи господарювання.

Внаслідок цього виникає гостра необхідність зростання значення економічного аналізу, тому що підприємства, фірми мають життєву потребу в застосуванні методів рішення задач, спрямованих на чітке, реальне уявлення свого сьогоденного положення в бізнесі України та своєчасне вироблення стратегії щодо поліпшення прогнозуючих результатів своєї діяльності, свого бізнесу та тактики управління.

Виконання курсової роботи є однією з найважливіших форм самостійної роботи студентів з вивчення аналізу господарської діяльності. В процесі її підготовки студенти глибоко і всебічно знайомляться з найважливішими і найбільш складними економічними проблемами, вчать аналізувати сучасні явища економічного життя суспільства (країни, світового господарства) і робити на основі цього правильні, науково обгрунтовані теоретичні і практичні висновки.

В процесі підготовки курсової роботи набуваються навички самостійного підбору необхідної літератури, фактичного і цифрового матеріалу, роботи зі статистичними довідниками, складанні таблиць, побудові графіків. Все це не лише розширює і поглиблює знання з курсу економічного аналізу, але й прищеплює навички наукового дослідження і самостійного письмового викладу важливих і складних теоретичних проблем.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ І ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні етапи роботи студента над курсовою роботою

Виконання курсової роботи є одним із завершальних етапів вивчення навчальної дисципліни “Аналіз господарської діяльності”.

Мета роботи. Закріпити теоретичні знання студентів з аналізу господарської діяльності та вміння їх застосовувати на практиці; прищепити навички самостійної роботи над спеціальною літературою і вміння використати їх при вирішенні науково-дослідницьких питань з обраної теми; виробити вміння використовувати для аналізу у виробничих умовах первинні документи, облікові реєстри, звітність, планові та нормативні документи, інші джерела даних, аналізувати і узагальнювати їх; виробити навички критичної оцінки існуючої методики економічного аналізу на конкретному підприємстві; робити висновки і вносити пропозиції щодо вдосконалення діючої методики фінансового аналізу підприємства; виробити вміння самостійно викладати матеріал у вигляді упорядкованої системи теоретичних положень, логічно послідовних і підтверджених практичними прикладами, правильно формулювати думки по суті питання.

Тому основними етапами такого дослідження є:

- ↪ вибір теми;
- ↪ узгодження і (якщо необхідно!) коректування вибраної теми з науковим керівником, обговорення принципової логічної структури роботи і попереднього списку необхідної літератури;
- ↪ складання попереднього списку літератури і початкового варіанту плану курсової роботи;
- ↪ представлення початкового варіанту плану і схвалення його науковим керівником;
- ↪ робота з підбраною літературою, складання виписок і конспектів прочитаного, уточнення плану курсової роботи;

Критерії оцінки курсової роботи

❖ *Оцінка "відмінно"* – виставляється за роботу, яка характеризується використанням великої кількості літературних джерел, статистичного матеріалу, його глибоким аналізом, творчим підходом до його викладення, в тому числі до демонстрації дискусійності даної проблематики, з дотриманням стандартів оформлення.

❖ *Оцінка "добре"* – виставляється за роботу, яка в повній мірі розкриває план дослідження, виконану на достатньо високому рівні, з дотриманням стандартів оформлення.

❖ *Оцінка "задовільно"* – виставляється за роботу, в якій недостатньо висвітлено ключові питання теми, виконану з використанням невеликої кількості джерел, в тому числі і застарілих.

❖ *Оцінка "незадовільно"* – виставляється за роботу, переписану з одного або декількох джерел, в тому числі й з Інтернету.

**ВИКОРИСТАНІ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ**

1. Аналіз банківської діяльності: Підручник / А.М. Герасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А.М. Герасимовича. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с.
2. Андрєєва Г.І. економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. / Г.І. Андрєєва – К. : Знання, 2008. – 263 с.
3. Багров В.П., Багрова І.В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. / В.П. Багров, І.В. Багрова – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 160 с.
4. Білик М.Д., Павловська О.В. та ін. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, без змін. / М.Д. Білик, О.В. Павловська – К. : КНЕУ, 2009. – 592 с.
5. Болюх В.П., Горбатюк М.Г. Збірник задач з економічного аналізу. / В.П. Болюх, М.Г. Горбатюк – К. : КНЕУ, 2002. – 302 с.
6. Вакульчик О. М. Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства / О. М. Вакульчик, Д. П. Дубицький // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Економіка. – 2012. – № 2. – С. 75–82.
7. Васюренко О.В., Волохата К.О. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: Навч. посіб. / О.В. Васюренко, К.О. Волохата – К. : Знання, 2006. – 463 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
8. Гайбура Ю.А. Аналіз господарської діяльності. Методичні матеріали для практичних занять і самостійної роботи (Частина 1) / Ю.А. Гайбура – Кам'янець-Подільський, ПДАТУ, 2013. – 50 с.
9. Гайбура Ю.А. Аналіз господарської діяльності. Методичні матеріали для практичних занять і самостійної роботи (Частина 1) / Ю.А. Гайбура – Кам'янець-Подільський, ПДАТУ, 2016. – 69 с.
10. Гайбура Ю.А. Аналіз господарської діяльності. Методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит”. – Кам'янець-Подільський, 2013. – 20 с.

11. Гайбура Ю.А. Аналіз господарської діяльності. Методичні рекомендації і завдання для контрольних робіт студентів напряму підготовки 6.030509 “Облік і аудит” і 6.030508 “Фінанси і кредит”. – Кам’янець-Подільський, 2013. – 30 с.
12. Гайбура Ю.А. Аналіз грошових і сукупних витрат домогосподарств // Збірник наукових праць ПДАТУ. – Вип.15. Том 2. – Кам’янець – Подільський, 2007. – С. 242-244.
13. Гайбура Ю.А. Аналіз і прогнозування ефективності галузі рослинництва // Збірник наукових праць. – Вип.20. – Кам’янець – Подільський, 2012. – С. 171-176.
14. Гайбура Ю.А. Економічний аналіз сучасного стану виробництва м’яса. Аграрна наука – селу // Наук. збірник. Вип. 6. – Кам’янець - Подільський, 1998. – С. 141-142.
15. Гайбура Ю.А. Прогнозування фінансових результатів підприємства як елемент управлінського рішення // Стратегія збалансованого використання економічного, технологічного та ресурсного потенціалу країни : зб. наук. праць II між нар. наук.-практ. конф. 1 червня 2016 р. (ПДАТУ, м. Кам’янець-Подільський). Тернопіль : Крок, 2016. – С. 88-90.
16. Гайбура Ю.А. Управління прибутковістю підприємства та шляхи її підвищення // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Вип. 15. – Херсон, 2015. – С. 150-154.
17. Гайбура Ю.А. Управління фінансовим результатом підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Вип. 5. – Херсон, 2014. – С. 50-54.
18. Гайбура Ю.А. Формування витрат і собівартості продукції та їх вплив на фінансові результати підприємства // Бухгалтерський облік, аналіз і аудит в управлінні економічними процесами світової і національної економіки: сучасний стан та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 11 грудня 2015 р., (ПДАТУ, м. Кам’янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2015. – С. 160-164.

19. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 256 с.
20. Грабовецький, Б.Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Б.Є. Грабовецький. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 85 с.
21. Дерев'янку Ю. М. Удосконалення методичних підходів до аналізу економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Ю. М. Дерев'янку, О. А. Лукаш // Механізм регулювання економіки. – 2011. – № 4. – С. 104–108.
22. Дєєва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз. Навч.посібник. / Н.М. Дєєва, О.І. Дедіков – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 328 с.
23. Економічний аналіз: Навч. посібник. / За ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ПП "Рута", 2003. – 680 с.
24. Економічний аналіз: Навч. посібник. Виробничі ситуації та ділові ігри. / О.П. Антонюк, О.Б. Зайцева, Г.В. Скиба, В.Д. Слободян. – Хмельницький, 2003.
25. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу. Навч. посібник. – 5-те вид., випр. і доп. / В.М. Івахненко – К. : Знання, 2006. – 261 с.
26. Кармазін В.А., Савицька О.М. Економічний аналіз: Практикум. / В.А. Кармазін, О.М. Савицька – К. : Знання, 2007. – 255 с.
27. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник/ За ред. проф. А.Г. Загороднього. – Львів : "Магнолія Плюс", 2006. – 428 с.
28. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: Підручник/ За ред. проф. А.Г. Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. – 487 с.
29. Ковальчук, Т.М. Теорія економічного аналізу [Текст]: навч.-метод. посіб. / уклад. Т. М. Ковальчук; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. -. Чернівці : Рута, 2008. - 392 с.

30. Кожанова Є.П., Отенко І.П., Серікова Т.М., Куліков П.М. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – 3-є вид., допрац. і доп. / Є.П. Кожанова та ін. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2009. – 344 с.
31. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навч. пос. / Т.Д. Косова – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 486 с.
32. Костенко Т.Д. та ін. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. пос. / Т.Д. Костенко та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 405 с.
33. Купалова, ГЛ. Теорія економічного аналізу [Текст]: навч. посібник / Г. І. Купалова. - К: Знання, 2008. - 639 с. - ISBN 978966-346-497-8.
34. Лахтионова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: Навч. посіб. / Л.А. Лахтионова – К. : КНЕУ, 2005. – 365 с.
35. Мішеніна Н. В. Економічний аналіз : навчальний посібник / Н. В. Мішеніна, Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 306 с.
36. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник / Є. В. Мних. – К. : Знання, 2011. – 630 с.
37. Олійник, О. В. Розвиток економічного аналізу в умовах інституційних змін. [Електронний ресурс] / О. В. Олійник. - Житомир: ЖДТУ, 2008. - 1 електрон. опт. диск (CD-ROM)
38. Парасій-Вергуненко І. М. Еволюція розвитку економічного аналізу в стратегічно-орієнтованій системі управління / І. М. Парасій-Вергуненко // Фінанси, облік і аудит. – 2011. – Вип. 18. – С. 328–335.
39. Петряєва, З. Ф. Організація і методика економічного аналізу [Текст]: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни/ З. Ф. Петряєва, Г. Г. Хмеленко; Харківський національний економічний унт. - Х. : ХНЕУ, 2009. - 236 с. - ISBN 978-966-676-304-7.
40. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу: Навч. пос. / І.Ф. Прокопенко та ін. - К. : Центр учбової літератури, 2008. – 430 с.

41. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Москаленко В.В. Комп'ютеризація економічного аналізу (теорія, практика) : Навч. пос. / І.Ф. Прокопенко та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 340 с.
42. Радченко О.Д., Семенишена Н.В. Інформаційне забезпечення оцінки потенціалу аграрних підприємств // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит. – 2010. – Вип. 1. – С. 236-239.
43. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька – К. : Знання, 2005. – 662 с.
44. Семенишена Н.В. Взаємоузгодженість фінансової і статистичної звітності та їх взаємодія як інформаційних систем // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: Економічні науки. – 2010. – Випуск 5, том 1. – С. 129-133.
45. Семенишена Н.В. Використання облікової та звітної інформації в управлінні підприємством на мікрорівні // Розвиток аграрного виробництва в умовах світової фінансової кризи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (у заочній формі) / Редкол.: П.Т.Саблук та ін. – Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. – С. 281-285.
46. Семенишена Н.В., Радченко О.Д. Вимоги до обліково-інформаційного забезпечення оцінки діяльності аграрних підприємств // Облік, аудит, фінанси: сучасні проблеми теорії, практики та підготовки фахівців : Міжнар. наук.-практ. конф. (28–29 жовтня 2010 р., ХДУТ, Харків, Україна) / редкол. : О.І.Черевко [та ін.] ; Харківський держ. Ун-т харчування та торгівлі. – Харків : ХДУХТ, 2010. – С. 141-143
47. Смекалов П.В., Ораевская Г.А. Анализ хозяйственной деятельности сельскохозяйственных предприятий: Учебник. / П.В. Смекалов, Г.А. Ораевская – М. : Финансы и статистика, 1991. – 304 с.
48. Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

49. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Практикум. Навчальний посібник. / Н.В. Тарасенко – Львів : "Новий світ-2000", 2006. – 280 с.
50. Тарасенко Н.В., Вагнер І.М. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / Н.В. Тарасенко, І.М. Вагнер – Львів : “Новий світ-2000”, 2008. – 444 с.
51. Теорія економічного аналізу: Підручник/ В.М. Серединська, О.М. Загородна, Р.В. Федорович; За ред. Р.В.Федоровича. – Тернопіль: “Укрмедкнига“, 2002. – 320 с.
52. Ходарева О. О. Функціонально-вартісний підхід до управлінської діяльності: аналіз і контроль складних систем / О. О. Ходарева, Л. О. Шульга // Економіка промисловості. – 2011. – № 1. – С. 85–89.
53. Царенко О.М. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК. Навч. посібник. – 2-ге вид., перерб. / О.М. Царенко - Суми: ВТД “Університетська книга”, 2006. – 240 с.
54. Черниш С. С. Економічний аналіз: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 312 с.
55. Черниш С. С. Огляд методик аналізу інвестиційної привабливості підприємства / С. С. Черниш // Інноваційна економіка. – 2013. – № 5. – С. 87–92.
56. Черниш С.С. Економічний аналіз: Навч. посіб. / С.С. Черниш – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
57. Чигринська О.С., Власюк Т.М. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. / О.С. Чигринська, Т.М. Власюк – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 232 с.
58. Шморгун Н.П., Головка І.В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. / Н.П. Шморгун, І.В. Головка – К. : ЦНЛ, 2006. – 528 с.
59. Шубіна С.В., Торяник Ж.І. Економічний аналіз: Практикум. / С.В. Шубіна, Ж.І. Торяник – К. : Знання, 2007. – 230 с.

ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Аналіз ресурсного потенціалу селянського (фермерського) підприємства (земельні ресурси, трудові ресурси, основні засоби, матеріальні оборотні ресурси)
2. Аналіз використання земельних ресурсів
3. Аналіз використання основних засобів
4. Аналіз використання трудових ресурсів
5. Аналіз матеріальних оборотних ресурсів
6. Аналіз роботи машинно-тракторного парку
7. Аналіз роботи вантажного автотранспорту
8. Аналіз продуктивності праці та її оплати (у підприємстві, галузях)
9. Аналіз виробництва продукції рослинництва
10. Аналіз виробництва основних видів продукції рослинництва (зерно, цукрові буряки та ін.)
11. Аналіз виробництва продукції садівництва
12. Аналіз виробництва та заготівлі кормів, їх використання
13. Аналіз виробництва продукції тваринництва
14. Аналіз виробництва основних видів продукції (молоко, приріст свиней)
15. Аналіз переробки сільськогосподарської продукції
16. Аналіз собівартості продукції рослинництва
17. Аналіз собівартості основних видів продукції рослинництва
18. Аналіз собівартості продукції тваринництва
19. Аналіз собівартості основних видів продукції тваринництва
20. Аналіз якості продукції рослинництва
21. Аналіз якості продукції тваринництва
22. Аналіз реалізації сільськогосподарської продукції і фінансових результатів

23. Аналіз реалізації продукції рослинництва і фінансових результатів
24. Аналіз реалізації продукції тваринництва і фінансових результатів
25. Аналіз маркетингової діяльності підприємства

Зразок

Тема: "Аналіз собівартості зерна"

ЗМІСТ

1. Теоретико-методологічні аспекти аналізу собівартості зерна

- 1.1. Економічний зміст собівартості продукції сільського господарства
- 1.2. Методика та інформаційне забезпечення аналізу
- 1.3. Нормативно-правове регулювання собівартості продукції

2. Аналіз собівартості зерна і оцінка фінансово-економічної діяльності підприємства

- 2.1. Організаційно-економічні фактори господарювання
- 2.2. Аналіз динаміки і виконання плану собівартості виробництва зерна
- 2.3. Визначення впливу факторів на зміни в рівні собівартості зернових культур
- 2.4. Аналіз розміру і структури затрат за статтями калькуляції
- 2.5. Аналіз впливу факторів на зміну рівня собівартості зерна за статтями витрат
- 2.6. Аналіз впливу собівартості на фінансовий результат та рентабельність виробництва зерна

3. Шляхи і визначення резервів зниження собівартості зерна

- 3.1. Прогнозування собівартості зерна на перспективу
- 3.2. Підрахунок резервів зниження собівартості зерна

Висновки

Перелік використаних літературних джерел

Додатки

Зразок титульного аркуша

*Міністерство освіти і науки України
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування*

КУРСОВА РОБОТА

з аналізу господарської діяльності

на тему: **“АНАЛІЗ СОБІВАРТОСТІ ЗЕРНА (на матеріалах СВК “Летава”
Чемеровецького району Хмельницької області)”**

Виконав: студент 4 курсу 1 групи
напряму підготовки “Облік і аудит”
Шевчук Г.М.
Керівник: доцент, к.е.н. **Іванова К.Б.**

Національна шкала _____
Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Кам'янець – Подільський - 2017

Навчальне видання

Гайбура Юлія Анатоліївна

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ :
методичні рекомендації
з виконання курсової роботи
для студентів напрямку підготовки 6.030509 “Облік і аудит”

Редактор Ю.А.Гайбура

Підписано до друку 24.05.2017 р. Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Авт. арк. 1,08.
Обл.–вид. арк. 1,28. У.д.а. 1,08 Тираж 50 прим. Зам.45.

Підготовлено до друку та видруковано
у Подільському державному аграрно-технічному університеті.
32300, Кам'янець-Подільський, вул. Шевченка, 13